

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมา ประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจเป็นผลทำให้ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ได้ ลูกหนี้เป็นจำนวนมากต้องปิดกิจการและล้มละลาย ส่งผลต่อความสามารถของผู้ประกอบการที่เป็นลูกหนี้ในการชำระหนี้และกระทบต่อเจ้าหนี้ในการที่จะได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้ รัฐบาลพยายามหามาตรการต่าง ๆ มาเพื่อแก้ปัญหา การปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาจึงเป็นมาตรการหนึ่งที่รัฐนำมาใช้ในการแก้ปัญหาของสถาบันการเงิน เพื่อให้ลูกหนี้ของสถาบันการเงินสามารถชำระหนี้ให้แก่สถาบันการเงินได้

ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีปฏิบัติทางบัญชี เพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้สามารถบรรลุผลสำเร็จโดยการกำหนดมาตรฐานทางบัญชี ฉบับที่ 34 เรื่อง การบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติเดียวกันและเป็นมาตรฐานสากล อันจะเป็นที่ยอมรับของนักลงทุนทั้งในและนอกประเทศ

ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นสถาบันการเงินหนึ่งที่มีการปรับโครงสร้างหนี้ภายใต้หลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย และได้มีการบันทึกบัญชีทางด้านการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามมาตรฐานบัญชีไทย แต่เนื่องจากในระเบียบปฏิบัติในด้านของธนาคารแห่งประเทศไทยยังมีบางเรื่องที่ยังขัดกับมาตรฐานบัญชีไทย และได้เสนอแนวทางให้เลือกปฏิบัติได้หลายแนวทาง ซึ่งในบางเรื่องทำให้เกิดปัญหาด้านการปฏิบัติจริง ดังนั้นจึงได้สนใจที่จะศึกษาปัญหาวิธีการปฏิบัติทางบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) กับมาตรฐานบัญชีไทย

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาหลักเกณฑ์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาปัญหาวิธีการปฏิบัติทางบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาของ

ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) กับมาตรฐานบัญชีไทย

ขอบเขตและวิธีการศึกษา

ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาปัญหาวิธีการปฏิบัติทางบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ที่มีวงเงินกู้ไม่เกินวงเงิน 5 ล้านบาท และอยู่ในความดูแลของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

วิธีการศึกษา และเก็บข้อมูล

ศึกษาจากคำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทยเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหนี้ บทความทางวิชาการ ข่าวสารที่เกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา และมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 34 เรื่อง การบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา

นิยามศัพท์

นิยามศัพท์ที่สำคัญในการค้นคว้าโดยอิสระนี้¹ ได้แก่

Non Performing Loan (NPL) หมายถึง เงินให้สินเชื่อที่ค้างชำระเงินต้นและ/หรือดอกเบี้ยนับจากวันที่ ครบกำหนดชำระเงินตามงวดที่กำหนดในสัญญาเป็นเวลานานกว่า 3 เดือน

Trouble Debt Restructuring (TDR) หมายถึง การที่เจ้าหนี้นี้ยินยอมผ่อนปรนเงื่อนไขการชำระหนี้ให้ลูกหนี้ที่ประสบปัญหาทางการเงิน รวมถึงการที่เจ้าหนี้อัตโนมัติ หรือกลับเจ้าครอบครองสินทรัพย์ หรือการที่ลูกหนี้โอนสินทรัพย์ หรือส่วนได้เสียในส่วนของเจ้าของ ของลูกหนี้ให้แก่เจ้าหนี้

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง มูลค่าหรือราคาของหลักทรัพย์ซึ่งเป็นที่ตกลงร่วมกันระหว่างลูกหนี้กับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

มูลค่าปัจจุบัน หมายถึง มูลค่าของกระแสเงินสดที่จะได้รับในอนาคต คัดลดกลับมาเป็นมูลค่าปัจจุบันตามระยะเวลาและอัตราส่วนลดที่กำหนด

มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับ หมายถึง มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่ธนาคารจะได้รับจากหนี้ตั้งต้นตามตารางการชำระหนี้ใหม่ ตามเงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

หนี้ หมายถึง สิทธิตามสัญญาที่จะได้รับเงินหรือภาระผูกพันตามสัญญาที่จะต้องจ่ายเงินเมื่อทวงถาม หรือเมื่อครบกำหนดตามที่ได้ตกลงกันไว้ล่วงหน้า

¹ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน), เอกสารการฝึกอบรมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ พ.ศ. 2542.

หนี้ตั้งต้นตามตารางการชำระหนี้ใหม่ หมายถึง ยอดหนี้ที่ธนาคารกำหนดให้ลูกหนี้ผ่อนชำระตามตารางการชำระหนี้ใหม่ตามเงื่อนไขในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

หนี้สงสัยจะสูญ หมายถึง ลูกหนี้ที่กิจการคาดว่าจะเรียกเก็บเงินไม่ได้ และถือเป็นค่าใช้จ่ายของงวดบัญชีนั้น

เงินลงทุนในลูกหนี้ หมายถึง จำนวนหนี้ที่เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกเก็บจากลูกหนี้เมื่อทวงถามหรือเมื่อครบกำหนดที่บันทึกในบัญชี บวก หรือหักด้วยรายการที่บันทึกในบัญชีของดอกเบี้ยค้างรับ

ราคาตามบัญชีของลูกหนี้ หมายถึง เงินลงทุนในลูกหนี้หักด้วยค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญหรือบัญชีปรับมูลค่าอื่น ๆ

เงินต้น / ต้นเงิน หมายถึง ยอดที่ลูกหนี้คงค้างกับธนาคารในส่วนที่ธนาคารนำไปคิดดอกเบี้ย

ดอกเบี้ยรับ หมายถึง ดอกเบี้ยที่ธนาคารได้รับชำระจากลูกหนี้ในแต่ละเดือนหรือแต่ละงวดการชำระเงิน

ดอกเบี้ยค้างรับ หมายถึง ดอกเบี้ยค้างชำระส่วนที่ธนาคารสามารถบันทึกเป็นรายได้ตามเกณฑ์ ของ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ปัจจุบันค้างชำระไม่เกิน 3 เดือน)

ส่วนสูญเสียดังกล่าว หมายถึง ผลต่างระหว่างมูลค่าหนี้ตามบัญชีใหม่ของลูกหนี้คงค้าง ที่ต่ำกว่ามูลค่าหนี้ตามบัญชีเดิม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา
2. ให้ทราบถึงปัญหาวิธีการปฏิบัติทางบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)